

การเปิดรับสาร การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ
รายการ " ถอดรหัส " ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

นางสาว ศรีศรีรินทร์ อากาศ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาวิชา นิเทศศาสตร์พัฒนาการ ภาควิชา การประชาสัมพันธ์

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2543

ISBN 974-13-1083-8

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

MEDIA EXPOSURE, USES AND GRATIFICATIONS FROM "TODRAHAD"
OF PEOPLE IN BANGKOK

Miss Srisarin Aphakul

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Development Communication

Department of Public Relations

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2000

ISBN 974-13-1083-8

ศรีศรินทร์ อากาศ : การเปิดรับสาร การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจรายการ "ถอดรหัส" ของ
ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร. (MEDIA EXPOSURE, USES AND GRATIFICATIONS
FROM "TODRAHAD" OF PEOPLE IN BANGKOK) อาจารย์ที่ปรึกษา : รอง
ศาสตราจารย์ พัทธนี เสงี่ยมรยา, 139 หน้า. ISBN 974-13-1083-8.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา การเปิดรับรายการ การใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจ
รายการ "ถอดรหัส" ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร รวมทั้งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับ
รายการกับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ และเปรียบเทียบการเปิดรับ การใช้ประโยชน์ และความ
พึงพอใจต่อรายการ "ถอดรหัส" ของประชาชนที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่
ศึกษา คือ ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน 402 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการ
เก็บรวบรวมข้อมูล และทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าว โดยวิธีการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยง
เบนมาตรฐาน ใช้วิธีการทางสถิติ T-Test การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การทดสอบความแตก
ต่างเป็นรายคู่ของ Scheffe' การคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ซึ่งประมวลผลโดย
ใช้สำเร็จรูป SPSS/PC

ผลการวิจัยพบว่า

1. การเปิดรับรายการ "ถอดรหัส" มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจต่อรายการ
2. ความพึงพอใจมีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์จากรายการ
3. ลักษณะประชากรทางด้านระดับการศึกษา และรายได้ มีความสัมพันธ์กับการเปิดรับรายการ
4. ลักษณะประชากรทางด้านระดับการศึกษา และรายได้ มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจต่อรายการ

ภาควิชา..... การประชาสัมพันธ์
สาขาวิชา..... นิเทศศาสตร์พัฒนาการ
ปีการศึกษา..... 2543

ลายมือชื่อนิติ..... อากาศ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4285287128: MAJOR DEVELOPMENT COMMUNICATION

KEY WORD: MEDIA EXPOSURE / USES AND GRATIFICATIONS / TODRAHAD / PEOPLE IN BANGKOK / EXPOSURE

SRISARIN APHAKUL : MEDIA EXPOSURE, USES AND GRATIFICATIONS FROM "TODRAHAD" OF PEOPLE IN BANGKOK. THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. PATCHANEE CHEYJUNYA, 139 pp. ISBN 974-13-1083-8.

The purpose of this research were to study about the subject of exposure, uses and gratifications of " Todrahad " T.V. feature program of people in Bangkok also to compare the relationship between exposure and uses and gratifications and compare different in media exposure, uses and gratifications of difference people. The samples were 402 people in Bangkok. Questionnaires were used for data collection. Percentage, Mean , Standard Deviation, T-Test, One-Way ANOVA Analysis of Variance, Multiple Comparison of Scheffe' Method, and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient were used for the analysis of the data. SPSS Program was employ for data processing.

The results of the study are as follows :

1. media exposure positively correlated with uses and gratifications.
2. Uses of Information positively correlated with the satisfaction with information.
3. People different in education and income were different in information exposure.
4. People different in education and income were different in uses and gratifications.

Department... Public Relations

Field of study... Development Communication

Academic year... 2000

Student's signature...

Advisor's signature...

Co-advisor 's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ ด้วยความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจากบุคคลหลายท่าน ซึ่งผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง โดยเฉพาะ รองศาสตราจารย์ พัทธนี เขยจรรยา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้คอยให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็นต่างๆ ความช่วยเหลือ แก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี รวมทั้งได้สละเวลาของท่านตรวจตราและแก้ไขวิทยานิพนธ์ เพื่อให้แล้วเสร็จสมบูรณ์ตรงตามเวลา รองศาสตราจารย์ ดร. ธนวดี บุญสืบ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้กรุณาให้คำแนะนำและข้อแก้ไขเพิ่มเติมในข้อบกพร่องของงานวิจัย อาจารย์ ดร. วิเชียร เกตุสิงห์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้กรุณาสละเวลา เพื่อให้คำแนะนำต่างๆ ทางด้านสถิติในการวิจัยเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณ คุณ ก่อเขต จันทเลิศลักษณ์ พิธีกรและผู้ผลิตรายการ " ถอดรหัส " ที่กรุณาสละเวลาอันมีค่าให้สัมภาษณ์และเอื้อเฟื้อข้อมูล ข้อเท็จจริงต่างๆ เพื่อประกอบการวิเคราะห์ และเป็นประโยชน์อย่างมากสำหรับการอ้างอิงในงานวิจัยฉบับนี้ รวมทั้งเพื่อนๆ พี่ ที่ร่วมงานในบริษัท ธนายง จำกัด (มหาชน) ที่คอยเป็นกำลังใจ และมีส่วนในความสำเร็จของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

สุดท้ายนี้ กราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ที่คอยสนับสนุนด้านการศึกษา มาโดยตลอด รวมทั้งเป็นกำลังใจ คอยดูแล เอาใจใส่ ห่วงใยเสมอมา โดยเฉพาะบิดาของข้าพเจ้า ถึงแม้จะไม่ได้มีชีวิตอยู่เห็นความสำเร็จของข้าพเจ้า แต่ข้าพเจ้าเชื่อมั่นว่า ดวงวิญญาณในสัมปรายภาพของท่าน จะมีความภูมิใจและปิติยินดีกับความสำเร็จของข้าพเจ้า เนื่องจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ ด้วยความรักและแรงใจจากท่าน ซึ่งเป็นกำลังใจอันสำคัญยิ่ง ให้ข้าพเจ้าสามารถจัดทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้ได้เสร็จสมบูรณ์

ศรีศรีรินทร์ อาภากุล

หน้า ๕๕ ได้ ๕๕

สารบัญ ๑๖๓

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....ง

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....จ

กิตติกรรมประกาศ.....ฉ

สารบัญ.....ช

สารบัญตาราง.....ฉ

บทที่ 1 บทนำ.....1

 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....1

 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....8

 ปัญหำนำการวิจัย.....9

 สมมติฐานการวิจัย.....9

 ขอบเขตของการวิจัย.....10

 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....11

 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....12

บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....13

 แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร.....13

 แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพของสื่อมวลชน.....21

 ทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ.....25

 แนวความคิดเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรของผู้รับสาร.....34

 แนวความคิดเกี่ยวกับข่าว.....37

 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....42

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย.....48

 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....48

 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....52

 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....53

 เกณฑ์เทียบระดับความคิดเห็น.....54

สารบัญ (ต่อ)

ข

หน้า

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา.....	60
การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน.....	75
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	93
สรุปผลการวิจัย.....	94
อภิปรายผลการวิจัย.....	100
ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	114
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต.....	116
รายการอ้างอิง.....	117
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก.....	122
ภาคผนวก ข.....	133
ประวัติผู้เขียน.....	139

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1	แสดงจำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ.....	60
ตารางที่ 2	แสดงจำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ.....	61
ตารางที่ 3	แสดงจำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา.....	61
ตารางที่ 4	แสดงจำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ.....	62
ตารางที่ 5	แสดงจำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้.....	63
ตารางที่ 6	แสดงจำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระยะเวลาการเปิดรับ รายการโทรทัศน์โดยเฉลี่ยต่อวัน.....	63
ตารางที่ 7	แสดงจำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความบ่อยครั้งในการเปิด รับรายการ “ ถอดรหัส ”	64
ตารางที่ 8	แสดงจำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระยะเวลาการติดตามชม รายการ “ ถอดรหัส ”	65
ตารางที่ 9	แสดงจำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามพฤติกรรมในการชม รายการ “ ถอดรหัส ”	65
ตารางที่ 10	แสดงจำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการเปิดรับรายการ รายการ “ ถอดรหัส ” ผ่านแหล่ง หรือช่องทางการเปิดรับต่างๆ.....	66
ตารางที่ 11	แสดงจำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลักษณะการชมรายการ.....	67
ตารางที่ 12	แสดงจำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเหตุผลในการเลือกรับชม รายการ.....	67
ตารางที่ 13	แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความพึงพอใจ ของผู้ชมที่ชมรายการ “ ถอดรหัส”.....	68
ตารางที่ 14	แสดงจำนวน ร้อยละ จำแนกตามระดับความพึงพอใจของผู้ชมที่ชม รายการ “ ถอดรหัส ”.....	70
ตารางที่ 15	แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลำดับความ สนใจในประเด็นของเนื้อหาที่น่าเสนอในรายการ “ ถอดรหัส ”	71
ตารางที่ 16	แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการใช้ ประโยชน์ของผู้ชมที่ชมรายการ “ ถอดรหัส ”.....	72
ตารางที่ 17	แสดงจำนวน ร้อยละ จำแนกตามระดับการใช้ประโยชน์ของผู้ชมที่ชม รายการ “ ถอดรหัส ”	74

ตารางที่ 18	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่าง การเปิดรับรายการ “ ถอดรหัส ” กับ การใช้ประโยชน์จากรายการ.....75	75
ตารางที่ 19	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่าง การเปิดรับรายการ “ ถอดรหัส ” กับ ความพึงพอใจต่อรายการ.....76	76
ตารางที่ 20	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่าง ความพึงพอใจ ต่อ รายการ “ ถอดรหัส ” กับ การใช้ประโยชน์จากรายการ.....77	77
ตารางที่ 21	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างการเปิดรับรายการ “ ถอดรหัส ” ของกลุ่มผู้ชมรายการที่มีเพศต่างกัน.....78	78
ตารางที่ 22	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของการเปิดรับ รายการ “ ถอดรหัส ” ระหว่างผู้ชมที่มีอายุต่างกัน.....79	79
ตารางที่ 23	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของการเปิดรับ รายการ “ ถอดรหัส ” ระหว่างผู้ชมที่มีระดับการศึกษาต่างกัน.....80	80
ตารางที่ 24	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของการเปิดรับ รายการ “ ถอดรหัส ” ระหว่างผู้ชมที่มีอาชีพต่างกัน.....81	81
ตารางที่ 25	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของการเปิดรับ รายการ “ ถอดรหัส ” ระหว่างผู้ชมที่มีรายได้ต่างกัน.....82	82
ตารางที่ 26	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างความพึงพอใจต่อรายการ “ ถอดรหัส ” ของกลุ่มผู้ชมรายการที่มีเพศต่างกัน.....83	83
ตารางที่ 27	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของความ พึงพอใจต่อรายการ “ ถอดรหัส ” ระหว่างผู้ชมที่มีอายุต่างกัน.....84	84
ตารางที่ 28	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของความ พึงพอใจต่อรายการ “ ถอดรหัส ” ระหว่างผู้ชมที่มีระดับการศึกษาต่างกัน.....85	85
ตารางที่ 29	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของความ พึงพอใจต่อรายการ “ ถอดรหัส ” ระหว่างผู้ชมที่มีอาชีพต่างกัน.....86	86
ตารางที่ 30	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของความ พึงพอใจต่อรายการ “ ถอดรหัส ” ระหว่างผู้ชมที่มีรายได้ต่างกัน.....87	87

ตารางที่ 31	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างการใช้ประโยชน์จากรายการ " ถอดรหัส " ของกลุ่มผู้ชมรายการที่มีเพศต่างกัน.....88	88
ตารางที่ 32	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของการใช้ประโยชน์จากรายการ " ถอดรหัส " ระหว่างผู้ชมที่มีอายุต่างกัน.....89	89
ตารางที่ 33	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของการใช้ประโยชน์จากรายการ " ถอดรหัส " ระหว่างผู้ชมที่มีระดับการศึกษาต่างกัน.....90	90
ตารางที่ 34	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของการใช้ประโยชน์จากรายการ " ถอดรหัส " ระหว่างผู้ชมที่มีอาชีพต่างกัน.....91	91
ตารางที่ 35	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของการใช้ประโยชน์จากรายการ " ถอดรหัส " ระหว่างผู้ชมที่มีรายได้ต่างกัน.....92	92
ตารางที่ 36	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการใช้ประโยชน์จากรายการ " ถอดรหัส " จำแนกตามพฤติกรรมในการชมรายการ..134	134
ตารางที่ 37	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการใช้ประโยชน์จากรายการ " ถอดรหัส " จำแนกตามเหตุผลในการเลือกรับชมรายการ.....135	135
ตารางที่ 38	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความพึงพอใจต่อรายการ " ถอดรหัส " จำแนกตามพฤติกรรมในการชมรายการ.....136	136
ตารางที่ 39	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความพึงพอใจต่อรายการ " ถอดรหัส " จำแนกตามเหตุผลในการเลือกรับชมรายการ.....137	137
ตารางที่ 40	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของระยะเวลาในการติดตามชมรายการ " ถอดรหัส " ระหว่างผู้ชมที่มีระดับการศึกษาต่างกัน.....138	138
ตารางที่ 41	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของระยะเวลาในการติดตามชมรายการ " ถอดรหัส " ระหว่างผู้ชมที่มีรายได้ต่างกัน.....138	138